

Protokol o hodnocení kvalifikační práce

Název diplomové práce: Taraxacum

Práci předložil student: BcA. Karolína VILÍMOVSKÁ

Studijní obor a specializace: GI - specializace Komiks a ilustrace pro děti / MgA.

Posudek oponenta práce

Práci hodnotil: Bc. Jana Kubínová

1. Cíl práce

Cílem práce bylo vyzkoušet si kombinaci ilustrace a komiksu a jejich hraničních forem, a to se autorce velmi citlivě podařilo. Kvalita výstupu odpovídá standardům daného díla, v tomto případě silent book.

2. Stručný komentář hodnotitele

Zcela na začátku bych se zamyslela nad cílovou skupinou. Pro koho je tato kniha určena? Jsou to děti? Dospělí? Široká veřejnost? Nebo spíš fajnšmekři a odborná veřejnost? Již z výběru a celkového zpracování je zřejmé, že děti tuto knihu příliš neocení, zvolený symbolismus a téma je víceméně vylučuje. Jsou to tedy dospělí, kterým je dílo určeno. Výběr tématu a volba silent book vybraly jako konečného čtenáře odbornou veřejnost a úzkou skupinu fajnšmekrů, kteří rádi pátrají po smyslu věci a rádi se kochají. Ke knize bych tedy přistupovala jako k uměleckému dílu. V tu chvíli bych nazývala konečného spotřebitele spíše divákem, a ne čtenářem. Silent book také vyvíjí na diváka určité nároky, kdy se musí soustředit na prvky v jednotlivých panelech nebo na stránce. „Čtení“ této formy komiksu vyžaduje proto větší vizuální kompetenci. Pokud by tvůrce nezvládl vystavit jasnou strukturu příběhu, riskuje tím nepochopení, nebo vytvoření dalšího množství různých interpretací. V našem případě se autorce povedlo udržet příběhovou linku a strukturu příběhu moc hezky vystavěla.

Uměleckému dílu odpovídá i grafické zpracování textu, který se v knize vyskytuje na začátku a v závěru. Stejně jako kniha, která má čtvercový formát, je i úvodní text na začátku knihy vysázen do čtverce. Pro čtení

však příliš vhodný není. Řádky jsou moc na těsno, zvolený font je hezký vizuálně a dotváří atmosféru knihy, ale pro čtení je zcela nevhodný. Celkovou nečitelnost pak dotváří volba barvy. Zvolená barevnost knihy je pěkná, vhodná pro soustředění pozornosti. Nerozrušuje zrak přílišnou křiklavou barevností, působí lyricky, tlumeně. Světle šedý odstín sice působí esteticky příjemně, je něžný, ale není praktický pro čtení, protože na bílém podkladě jsou písmena (obzvláště při zvoleném fontu a prokladu) špatně čitelná. Zvolená typografie pak spíše evokuje úhledný lidský svět než ten rostlinný, ale ve výsledku se k celkovému pojetí díla hodí, neuráží a moc hezky jej dotváří. Je dalším prostředkem k vyjádření propojení města a přírody.

Že se jedná o umělecké dílo je zřejmé nejen z volby barevnosti a typografického pojetí, ale i z výběru materiálů a celkového zpracování knihy. Je očividné, že šitá vazba s otevřeným hřbetem, výběr papíru s texturou a se zabarvením, neumožňují vyšší náklad. Technologie je poměrně složitá, a především drahá. Dílo tedy bude spíše o jednotlivých kusech, určených k vystavování či jako speciální, umělecky hodnotný dar.

Přebal, který může být použit také jako plakát, je hezký nápad a získává tím další přidanou hodnotu. Je otázkou, zda celkový estetický vzhled nenaruší to, že část přebalu je počítaná na klopky. Tudiž když se přebal rozloží, bude viditelné, kde byl přeložen. Také mi přijde škoda, že přebal na knize zakryje přiznaný otevřený hřbet. Skoro to na mě působí, jako když autorka měla plakát vymyšlený již na začátku a pak pro něj v knize nenašla uplatnění (jak sama píše, z důvodu otevřeného hřbetu, kdy by ilustrace byla vlastně přepůlena), ale přišlo jí škoda jej nevyužít, tak pro něj vymyslela uplatnění v podobě přebalu. Samozřejmě to není na škodu, ale dílo by velmi dobře fungovalo i bez něj a přebal je ještě více prodražuje.

Myšlenka propojení světa rostlin se symbolikou lidského života není nová, ale je sympatická. Dávala bych si však trochu pozor na formulaci v úvodním slově, kdy autorka poměrně troufale tvrdí, že je člověk nejúspěšnějším tvorem na světě. Toto tvrzení trochu narušuje celkové pokorné vyjádření souznění s přírodou, vzkvétání vztahů a života.

Příběh moc hezky plyne a snové prostředí je takovým pohlazením na duši, které ještě více umocňuje volba kombinace jemných barev. Zvolená symbolika je pro diváka zcela přehledná a jasná.

Vše shrnuje část, kde vidíme vývoj pampelišky a nová poupata jasně naznačují, že koloběh života pokračuje. Pokud by některý divák snad váhal, o pár stránek dále máme ten samý motiv, ale tentokrát zpracovaný jako fáze života kvetoucích lidí. A ten samý motiv následuje hned na další straně, jen převeden do detailů domova. Ve všech uvedených případech je zpracování velmi polopatické, až by se dalo říct, že je určeno pro „natvrdejší“ diváky. Ničemu to však nevadí a lze to brát jako umělecké vyjádření téhož z různých úhlů pohledu. Dokonce by se dalo říct, že se tím upozorňuje na všednodenní drobnosti života, které v důsledku mají svůj přesah, jen my si to neuvědomujeme a umění je prostředek, jak na významné maličkosti všedního života upozornit. Následuje navíc strana (hlavy), kde se téma ještě dorozvine – téma ohlédnutí se do minulosti.

Dílo si umím velmi dobře představit na českých i mezinárodních výstavách komiksové ilustrace, jako jsou například český LUSTER nebo KOMA, galerie Šaufenstr. Volba silent book, tedy absence textu, boří jazykové bariéry, a tudíž zvyšuje jeho atraktivitu na mezinárodních eventech (Bologna Children's Bookfair apod.). Umím si i představit jeho převedení do animace, kde by ještě více vynikla lyričnost celého díla. Na druhou stranu nevidím moc možnost jeho využití na knižním trhu a v nakladatelstvích, a to bohužel ani v těch menších, která jsou více připravena na méně tradiční díla. Náročnost výroby a vysoké náklady jsou dle mého názoru příliš vysoké.

Vzhledem k tomu, že od začátku byla práce prezentovaná spíše jako osobní výpověď a umělecké dílo než komerční záležitost, domnívám se, že deklarovaný záměr byl naplněn a autorka splnila na výbornou.

3. Vyjádření o plagiátorství

Předkládané dílo není plagiátem. Jedná se o ryze autorské dílo.

4. Navrhovaná známka a případný komentář

Výborně

Datum: 19. 5. 2023

Podpis: Bc. Jana Kubínová